

Bibliografie :

Dan Anghel Constantinescu, – *Tratat de asigurări*, Vol.I+II, Ed.Economică, București, 2004
Iulian Văcărel, Florian Bercea, *Asigurări și reasigurări*, ed.a II-a, Ed.Expert, București, 2002;
Titel Negru - *Asigurari ghid practic* Ed. C.H.Beck,Bucuresti, 2006
Violeta Ciurel - *Asigurari si reasigurari :abordari teoretice si practici internationale* ,Ed.All Beck ,Bucuresti, 2000

ASIGURAREA CLĂDIRILOR, CONSTRUCȚIILOR, ECHIPAMENTELOR PRECUM SI A ALTOR BUNURI

Asigurarea joacă un rol important în protejarea bunurilor (mobile și imobile) de care cineva dispune. Asigurarea de bunuri compensează cheltuielile impuse de repararea sau de înlocuirea acelor bunuri care sunt avariate, distruse sau pierdute. În asigurarea de bunuri, asigurătorul se obligă ca la producerea riscului asigurat să plătească asiguratului sau beneficiarului desemnat o despăgubire.

Interesul asigurabil este valoarea pecuniară a bunului, expus avariilor, distrugerii sau pierderii, sau valoarea patrimonială ce poate fi pierdută de asigurat sau beneficiar, ca urmare a producerii evenimentului asigurat. Asiguratul trebuie să aibă un interes patrimonial asupra bunului asigurat, la fel și beneficiarul asigurării încheiate trebuie să aibă interes, dacă acesta nu este cel care efectuează asigurarea.

Condițiile esențiale pentru existența unui interes asigurabil în cazul unui bun sunt :

- în cazul pierderii sau degradării bunului, asiguratul să sufere o daună, ce poate fi evaluată în bani,
- bunul menționat să constituie obiectul asigurării,
- asiguratul trebuie să aibă un interes patrimonial cu privire la bunul asigurat, acesta trebuie să fie într-o relație directă, recunoscută legal, cu obiectul asigurării, astfel încât să aibă de suferit în urma distrugerii sau pierderii acestuia.

Regula de bază în asigurările de bunuri este ca interesul asigurabil să existe atât în momentul încheierii asigurării, cât și în momentul producerii riscului asigurat.

Obiectul asigurării este bunul mobil sau imobil care poate fi asigurat împotriva deteriorării sau pierderii și care poate fi asigurat facultativ:

- bunurile aparținând persoanelor fizice și juridice;
- bunurile primite în folosință sau aflate la acestea spre păstrare, reparare, prelucrare, curățire, vopsire, vânzare ori spre a fi expuse în cadrul muzeelor sau expozițiilor;
- bunurile care fac obiectul unor contracte de concesiune, închiriere sau locațiile de gestiune privind pensiile ocupaționale

După cum se poate vedea mai sus, la bunurile ce se supun asigurării, interesul asigurabil nu este numai al proprietarului acestuia, ci și alte persoane cum ar fi :

- **Proprietate în comun** o persoană care deține în comun cu una sau mai multe persoane un bun sau o clădire, are dreptul legal de a asigura căderea respectivă la întreaga valoare. Acest lucru nu înseamnă că, în caz de distrugere totală a bunului sau clădirii asigurate, persoana respectivă va fi singura care va fi despăgubită. Acesta va putea beneficia de despăgubire numai în limita dreptului de proprietate, iar dacă încasează valoarea totală a despăgubirii, va acționa ca agent al celorlalți proprietari, fiind obligat să le ofere acestora partea ce li se cuvine din despăgubire.

- **Proprietate ipotecată** în cazul unui contract de ipotecă, ambele părți au un interes asigurabil, debitorul ipotecar în calitate de proprietar și societatea ipotecară în calitate de creditor. De obicei în asemenea cazuri se încheie o asigurare în numele ambelor părți.

- *Proprietate închiriată* chiriașul nu este obligat să încheie un contract de asigurare a proprietății închiriate, însă, în cazul în care încheie o astfel de asigurare, el o încheie în numele și folosul proprietarului, neputând pretinde încasarea despăgubirii în urma producerii unui risc asigurat, ci doar să pretindă proprietarului restituirea primelor de asigurare.

- *Proprietate aflată în custodie* custodele are un interes asigurabil în ceea ce privește proprietatea sau bunul pe care îl deține în custodie, deoarece este responsabil din punct de vedere legal, pentru orice daună produsă bunului respectiv.

- *Asiguratul să facă parte din familia proprietarului* persoanele din familia asiguratului pot utiliza obiectul asigurării, ceea ce determină existența unui interes asigurabil al acestora față de bunul respectiv.

Nu se pot asigura bunurile care, din cauza degradării, nu mai pot fi utilizate potrivit destinației. Despăgubirile ce se plătesc de asigurător se stabilesc în funcție de starea bunului din momentul producerii riscului asigurat.

Despăgubirile nu pot depăși valoarea bunului din momentul producerii riscului asigurat, cuantumul pagubei și nici suma la care s-a făcut asigurarea.

Aceasta valoare a bunului scade o dată cu trecerea timpului, datorită folosirii acestuia de către proprietar, a modului în care l-a întreținut, a uzurii morale care are o viteză din ce în ce mai mare, având în vedere că în ziua de azi apar noi materiale, produse, tehnologii noi (a se vedea domeniul calculatoarelor) . Acestea au calități superioare, sunt mai fiabile, cu o durată mai mare de viață, sunt mai sigure. S-a observat totuși că în perioada 1990 – 2005 valoarea imobilelor a crescut în continuu, chiar dacă acestea s-au învechit, nu a apărut acea uzură morală și aceasta s-a datorat cererii mari de locuințe față de oferta slabă datorată faptului ca nu s-au mai construit. În prezent, datorită investițiilor efectuate în domeniul construcțiilor, se constată că valoarea imobilelor stagnează.

În contractul de asigurare poate fi stipulată o clauză conform căreia asiguratul rămâne propriul său asigurător pentru o franșiză sau o sumă determinată care nu se despăgubește de către asigurător

Bunurile se asigură pentru sumele declarate de asigurat și care nu trebuie să depășească valoarea lor la data asigurării, adică :

- la mijloacele fixe și obiecte de inventar – valoarea din nou a acestora, din care s-a scăzut uzura în raport cu vechimea, întreținerea și starea de întreținere a bunurilor respective.

- la materii prime, materiale, produse finite, mărfuri și alte asemănătoare – prețul de cost al acestora.

- La obiectele de muzeu sau de expoziție, precum și la obiectele de artă pe sticlă, din sticlă ori pe plăci de marmură – sumele corespunzătoare valorii lor de circulație.

Obligațiile asiguratului și asigurătorului

Asiguratul este obligat să întrețină bunul asigurat în bune condiții și în conformitate cu dispozițiile legale, în scopul prevenirii producerii riscului asigurat.

Asigurătorul are dreptul să verifice modul în care bunul asigurat este întreținut.

În cazurile stabilite prin contractul de asigurare, în asigurările de bunuri, asigurătorul nu datorează indemnizație, dacă riscul asigurat a fost produs cu intenție de către asigurat sau de către beneficiar ori de către un membru din conducerea persoanei juridice asigurate, care lucrează în această calitate.

În cazurile prevăzute în condițiile de asigurare, la producerea riscului, asiguratul este obligat să ia, pe seama asigurătorului și în cadrul sumei la care s-a făcut asigurarea, potrivit cu împrejurările, măsuri pentru limitarea pagubelor.

Asiguratului îi revine obligația de a-i comunica asigurătorului, în scris, orice modificare față de asigurarea existentă la încheierea asigurării, modificare ce poate agrava riscul asigurat, ca de exemplu:

- Mijloacele de siguranță care existau la momentul când s-a făcut oferta sau au fost ulterior stipulate în poliță sunt înlăturate sau reduse ca număr, dimensiune sau capacitate.

- Urmare a pierderii unei chei de la intrarea clădirii în care se află bunurile asigurate sau de la un seif sau tezaur, încuietoria nu este înlocuită cu una de aceeași calitate.

- În clădirea asigurată sau în care sunt bunurile asigurate ori într-o clădire învecinată se desfășoară lucrări de construcție, se montează schele, instalații.

- Încăperile direct învecinate cu cele în care se află bunurile asigurate, sau situate deasupra și dedesubtul acestora, devin permanent sau permanent locuite.
- Activitatea este permanent sau temporar întreruptă.
- Cladirea care de altfel este permanent ocupată, este nelocuită sau nesupravegheată mai mult de 30 de zile

Asiguratul are obligația de a permite reprezentantului asiguratorului să efectueze inspectia de risc ori de câte ori este necesar și să pună la dispoziția acestuia toate informațiile necesare pentru evaluarea riscului.

Deci atunci când riscul de producere a unui eveniment se mărește atunci și primele de asigurare se măresc proporțional. Aici s-ar mai putea comenta și în sensul că atunci când invers, folosim mijloace de siguranță mai bune decât atunci când am încheiat contractul de asigurare, deci am mai micșorat riscul de producere a evenimentului asigurat, ar trebui ca aceste prime să scadă.

În cazul producerii unui risc asigurat, asiguratul este obligat :

- Să ia, pe seama asigurătorului și în limita sumei asigurate, măsuri pentru limitarea pagubelor, prin protejarea, salvarea, transportarea, depozitarea și păstrarea resturilor valorificabile în condiții corespunzătoare specificului fiecăruia.

- Să înștiințeze imediat, încaz de incendiu, explozie, furt, după caz, organele de poliție, unitățile de pompieri sau alte organe de cercetare, cerând întocmirea de acte cu privire la cauzele și împrejurările producerii evenimentului asigurat și la pagubele provocate.

- Să înștiințeze imediat asigurătorul, personal sau printr-o altă persoană imputernicită, despre producerea pagubei. În înștiințare trebuie precizate seria, numărul și data emiterii poliței de asigurare, felul bunurilor avariate sau distruse, locul, data, ora, cauzele, și împrejurările producerii evenimentului asigurat, locul unde se află resturile avariate sau distruse, mărimea probabilă a pagubei.

- Să contribuie alături de asigurător la determinarea naturii și cuantumului pagubei. El trebuie să furnizeze toate informațiile și probele documentare solicitate de asigurător și să permită acestuia să facă toate investigațiile necesare.

- Să conserve dreptul de regres al asigurătorului împotriva celor vinovați de producerea daunei.

Asigurătorii și împuterniciții lor au obligația de a pune la dispoziția asiguraților sau contractanților asigurării informații în legătură cu contractele de asigurare, atât înainte încheierii, cât și pe durata derulării acestora. Aceste informații vor fi prezentate în scris, în limba română, vor fi redactate într-o formă clară și vor cuprinde cel puțin următoarele elemente:

- a) clauzele opționale/suplimentare și beneficiile rezultate din fructificarea rezervelor tehnice;
- b) momentul începerii și cel al încetării contractului, inclusiv modalitățile de încetare a acestuia;
- c) modalitățile și termenele de plată a primelor de asigurare;
- d) elementele de calcul ale indemnizațiilor de asigurare, cu indicarea sumelor de răscumpărare, a sumelor asigurate reduse, precum și a nivelului până la care acestea sunt garantate;
- e) modalitatea de plată a indemnizațiilor de asigurare;
- f) legea aplicabilă contractului de asigurare.

Problema asigurării bunurilor, este abordată diferit de la o societate la alta de asigurări, astfel că unele asigură bunurile indiferent de riscurile la care este supus bunul sau clădirea, pe când altele asigură bunurile doar la anumite riscuri.

Printre cele mai răspândite polițe de asigurare a bunurilor și clădirilor se numără :

- A. Asigurarea clădirilor, a altor construcții și a conținutului acestora împotriva pagubelor produse de incendiu și alte calamități.
- B. Asigurarea mașinilor, utilajelor și a instalațiilor împotriva avariilor accidentale.
- C. Asigurarea lucrărilor de construcții montaj și a răspunderii constructorului.
- D. Asigurarea bunurilor și a valorilor împotriva furtului prin efracție sau prin acte de tâlhărie.
- E. Asigurarea complexă a gospodăriilor persoanelor fizice

A. Asigurarea clădirilor, a altor construcții și a conținutului acestora împotriva pagubelor produse de incendiu și alte calamități.

Riscurile acoperite în mod frecvent de asigurători prin condițiile cele mai cuprinzătoare sunt :

- incendiu, inundație, explozie, chiar dacă explozia nu a fost urmată de incendiu, în caz de incendiu, se acordă despăgubiri și pentru pagubele produse prin afumarea, pătarea sau crăparea pereților, spargerea geamurilor sau diverse alte pagube cauzate de căldură sau fum, ca urmare a incendiului,

- cutremur, inundație, furtună, grindină, greve, tulburări civile, acțiuni ale unor grupuri rău voitoare, vandalism, terorism, prăbușire sau alunecare de teren, ploaie torențială sau uragan, greutatea zăpezii sau a gheții, avalanșe, urmări ale spargerii conductelor, izbirea de către autovehicole.

- spargerea sau deteriorarea cu prilejul furtului prin efracție sau tentativei de furt prin efracție a pereților, acoperișului, tavanelor, ușilor, ferestrelor și dușumelelor.

- distrugerii sau stricăciuni pricinuite de măsurile de salvare în timpul producerii evenimentului asigurat.

Printre excluzeri se menționează :

- riscuri cauzate de război, explozie atomică, radiații, poluare,

- confiscarea, exproprierea, naționalizarea, rechiziționarea, sechestrarea, distrugerea din ordinul autorităților,

- uzura, fermentația, oxidarea, coroziunea, căldura, precum și afumarea, pătarea ori pârlirea, provenite dintr-o sursă normală de căldură,

- cheltuielile legate de îmbunătățirea constructivă a clădirilor față de starea lor de dinainte de producerea evenimentului asigurat,

- cheltuieli pentru repararea unor avarii/distrugerii accidentale produse de cauze necuprinse în asigurare sau cele pentru reparații, recondiționări sau restaurări nereușite,

- cheltuieli pricinuite ca urmare a pagubelor provocate de înghețarea apei în rezervoare, conducte, vase din încăperi sau clădiri neîncălzite datorită neglijenței asiguratului,

- pagube produse instalațiilor electrice numai prin acțiunea curentului electric, dacă aceasta nu este urmată de incendiu.

Nu se acordă despăgubiri în cazul în care se constată și se dovedește că pagubele au fost produse de situații precum :

- prăbușirea construcțiilor ca urmare a defectelor de construcție, a proastei întrețineri, a vechimii sau stării lor de degradare, fără o legătură cu vreunul din riscurile asigurate;

- tasarea terenului de fundație, crăpături ale terenului de fundare, datorită variației de volum a terenului;

- inundații produse în timpul formării unor lacuri de acumulare sau în timpul devierii artificiale a cursurilor de apă;

- ape subterane care fără a ieși la suprafață, pătrund sau se infiltrează în interiorul clădirii, producând umezirea pardoselilor și a pereților;

- lucrări edilitare de orice fel în jurul clădirii care pot să afecteze locuința asigurată;

- lucrări de prospecțiuni, explorări sau exploatare de orice fel, la suprafață sau în profunzime;

- culpa asiguratului.

Din 1995 de când nu mai este obligatorie asigurarea clădirilor, s-a constatat o scădere foarte mare a asigurărilor clădirilor, deși aceasta nu este mai mare decât, să zicem, o asigurare CASCO la mașini noi de 10000 €, datorită probabilității mici a producerii unui risc asigurabil la acestea. Toate acestea s-au răsfrânt și asupra economiei românești mai ales când au fost inundațiile din 1995, în care sute de case au fost luate de ape. Dacă măcar o parte din acestea erau asigurate statul nu mai era nevoit să aloce sume mari pentru ajutorarea celor care au pierdut case, mașini, bunuri etc. De aceea se încearcă din nou, să se introducă asigurarea obligatorie pentru clădiri, cum sunt la asigurările obligatorii auto.

B. Asigurarea mașinilor, utilajelor și a instalațiilor împotriva avariilor accidentale.

Dat fiind ca de mare interes este **asigurarea instalațiilor, utilajelor, mașinilor și echipamentelor**, polițele pentru asigurarea lor prevăd despăgubirea pentru avarierea sau distrugerea brusca și neprevăzută a mașinilor și utilajelor asigurate sau a unor alte părți din acestea din cauze ca: material și turnare defectuoasă, greșeli de montare sau instalare, erori de proiectare, nepricepere, neglijența, insuficiența apei din boilere, explozie, dezmembrare datorată forței centrifuge, scurt circuit, furtună sau alte cauze care nu sunt în mod expres

excluse, dar care fac necesară reparația, înlocuirea sau repararea bunului respectiv. Se va plăti despăgubire și pentru pagubele materiale suferite, prin plata în numerar, înlocuire sau reparare, potrivit opțiunii asiguratului.

În caz de dauna, despăgubirea plătită de asigurator va fi egală cu costul înlocuirii mașinilor noi de același fel, de aceeași capacitate (inclusiv costul de înlocuire), taxele vamale (în cazul în care ele provin din import) și costul montării. Dacă instalațiile pot fi reparate, se despăgubesc următoarele categorii de cheltuieli implicate de reparație :

1. cheltuieli efectuate pentru a readuce mașina sau instalația avariata la starea de folosință anterioară, plus costul demontării și montării în scopul efectuării reparațiilor ;
2. cheltuielile obișnuite de transport la și de la atelierul de reparații ;
3. taxele vamale și alte impozite dacă au fost incluse în suma asigurată.

Evident că nu sunt despăgubite cheltuielile efectuate pentru modificări, adăugiri, îmbunătățiri sau alte reparații care nu aveau legătura cu paguba respectivă.

În orice situație, asiguratul trebuie să respecte, în mod riguros, condițiile incluse în contract și să aibă grijă de bunurile asigurate. Pentru a cointeresa asiguratul, în acest sens, polița prevede o sumă sau o cotă procentuală din suma asigurată (de regula până la 1% din suma asigurată la clădiri și conținut și 5% din suma asigurată la mașini și instalații), respectiv franșiza, care nu se despăgubește, rămânând pe seama asiguratului. Unele societăți de asigurare nu practică acest sistem, despăgubind pierderea în întregime.

Ca **riscuri specifice excluse** din asigurarea mașinilor, instalațiilor și utilajelor pot fi exemplificate:

- pagube la piesele ce pot fi schimbate, cum sunt matrițele, modelele, cilindrii gravați, părțile care prin întrebuințarea și/sau natura lor suferă un grad mai mare de uzură sau depreciere;
- pagube produse de incendiu, fulger direct, explozie chimică, stingere a unui incendiu sau demolare ulterioară, prăbușire a clădirilor, inundație, cutremur, furt sau tentativa de furt, alunecare sau prăbușire de pământ, avalanșă sau alte catastrofe naturale similare. Toate aceste riscuri se găsesc în polița de incendiu pentru riscuri industriale și comerciale.
- pagube pentru care, prin lege sau contractual, răspunde furnizorul, beneficiarul sau reparatorul ;
- pagube produse cu intenție sau din neglijența evidentă a asiguratului sau a reprezentanților săi;
- pagube apărute ca o consecință a influenței funcționării continue (uzură normală, găurire, eroziune, coroziune, ruginită, depunere de piatră la cazane etc.);
- orice consecințe ale unor evenimente cu caracter social-politic (război, invazie, război civil, revolta, greve de orice fel, acțiune a unui dușman extern, ostilități, indiferent dacă războiul a fost declarat sau nu, insurecție, tulburări civile, dictatura, conspirație, confiscare, rechiziționare, putere militară sau uzurpare de putere, grupuri de persoane răuvoitoare sau persoane care acționează în legătură cu orice organizație politică, distrugere sau avariere din ordinul oricărui guvern de drept sau de fapt sau a oricărei autorități politice) ;
- franșiza stabilită care urmează să fie suportată de Asigurat ; de obicei se stabilește modul de calcul al acesteia în funcție de risc ;
- cădere a aparatelor aeriene sau a unor obiecte din acestea, furt sau tentativa de furt, prăbușire a clădirilor, uragan, furtună, ciclon, erupție vulcanică sau catastrofe naturale similare ;
- pagube produse de erori sau defecte existente la începerea acestei polițe, de care asiguratul sau reprezentanții săi au cunoștința, indiferent dacă aceste erori sau defecte erau cunoscute sau nu asiguratorului ;
- orice consecințe ale reacțiilor nucleare, radiațiilor nucleare sau contaminării radioactive ;

- pagube indirecte de orice fel, precum și pagube produse terților;
- vătămări corporale și prejudicii materiale suferite de personalul angajat al asiguratului ;
- erori sau defecte existente la momentul începerii poliței și cunoscute de asigurat ;
- avarii decurgând din acte deliberate ale asiguratului.

Întreținerea utilajelor, mașinilor trebuie să se facă conform cărților tehnice a acestora, să se respecte perioadele de revizii tehnice, orele de funcționare a acestora, parametrii în care trebuie să funcționeze. Acestea vor fi folosite numai pentru realizarea lucrărilor pentru care au fost proiectate.

C. Asigurarea lucrărilor de construcții montaj și a răspunderii constructorului.

Asigurarea lucrărilor de construcții și răspunderea constructorului acoperă pierderile ce se produc la lucrările de construcții (industriale, civile, hidrotehnice, drumuri și poduri), materialele și lucrările temporare (de exemplu, barăcile din șantier și altele). Asiguratorii folosesc anumite polițe standard care includ condițiile minime de acoperire și care pot fi extinse, în funcție de nevoile clientului și posibilitățile asiguratorului.

În calitate de asigurat poate fi antreprenorul, beneficiarul lucrării sau amândoi, în funcție de interesul asigurabil al fiecăruia dintre ei. În general, se folosește condiția de asigurare « **Toate riscurile** » (**All Risks**) care acoperă pagubele produse din orice motiv, mai puțin unele excepții.

Astfel, ca regulă, asiguratorul **nu va acorda despăgubiri** pentru pierderea, avarierea sau răspunderea cauzată, produsă sau agravată direct sau indirect, de :

- ❖ război, invazie, acțiune a unui dușman extern, ostilități (indiferent dacă războiul a fost declarat sau nu), război civil, revoltă revoluție, insurecție, grevă, greva patronală, tulburări civile, putere (dictatura) militară sau uzurpare de putere, grup de persoane răuvoitoare sau persoane care acționează în legătură cu orice organizație politică, confiscare, conspirație, rechiziționare, distrugere sau avariere din ordinul oricărui guvern de drept sau de fapt sau de orice autoritate politică ;

- ❖ reacții nucleare, radiații nucleare sau contaminarea radioactivă ;
- ❖ acțiunea voită sau neglijentă intenționată a asiguratului sau reprezentanților săi;
- ❖ încetarea totală sau parțială a lucrului.

În orice acțiune sau altă procedură judecătorească în care asiguratorul consideră ca, potrivit excluderilor de mai sus, o pierdere, o daună, o distrugere sau o răspundere nu este acoperită de polița, obligația de a dovedi că o astfel de pierdere, daună, distrugere sau răspundere este acoperită revine asiguratului.

Dat fiind natura asigurării și valoarea riscului, asiguratul este obligat ca, pe cheltuielile sale, să ia toate măsurile uzuale, rezonabile, de management al riscului recomandate de asigurator. Asiguratul nu are dreptul să facă sau să admită modificări care ar duce la agravarea riscului, cu excepția cazului în care, în această situație, continuarea asigurării este confirmată, în scris, de asigurator.

În cazul producerii unui eveniment asigurat care poate duce la solicitarea unei pretenții de despăgubire în baza poliței de asigurare, asiguratul este obligat să îl înștiințeze pe asigurator asupra naturii pagubei, să ia măsurile posibile pentru limitarea pagubei, să conserve părțile afectate și să le pună la dispoziția reprezentantului asiguratorului sau a unui expert al acestuia pentru inspecție, să furnizeze asiguratorului toate informațiile și să-i pună la dispoziție toate documentele pe care le solicită și să înștiințeze organele de poliție în cazul în care pierderea sau avarierea s-a produs datorită furtului prin efracție sau actelor de tâlhărie.

De obicei, polița de asigurare conține acoperirea pentru pagube materiale și răspunderea civilă față de terți.

Pagubele materiale sunt cele cauzate prin avarierea sau distrugerea bruscă și neprevăzută, a bunurilor menționate sau părți ale acestora, în orice cauză (mai puțin cele excluse în mod expres, care fac necesară reparația sau înlocuirea bunului respectiv). Ele vor fi

despăgubite în funcție de gradul de distrugere, prin înlocuire sau reparare, potrivit opțiunii sale. Se vor despăgubi și cheltuielile de curățire a locului sau de înlăturare a resturilor ramase în urma unei pagube asigurate, în limita sumei prevăzute pentru aceasta.

Pentru pagubele materiale, polița prevede, de cele mai multe ori, anumite excluderi speciale care se adăuga celor cu caracter general anterior descrise. Acestea se referă în mod deosebit la :

- ❖ franșiza stabilită pentru fiecare eveniment, care se află în sarcina asiguratului ;
- ❖ pagube indirecte de orice fel, inclusiv penalizări ca urmare a nerespectării termenelor de execuție, altor obligații contractuale sau pierderii contractului ;
- ❖ pierderi sau pagube datorate greșelilor de proiectare ;
- ❖ costul înlocuirii, reparării sau remedierii ca urmare a distrugerii sau avarierii bunurilor asigurate defectelor de material și/sau execuției ; aceasta excludere se aplica numai bunurilor nemijlocit afectate, nefiind exclusă pierderea sau avarierea bunurilor corect executate ;
- ❖ uzura normală, coroziunea, oxidarea, deteriorarea datorate nefolosirii, precum și condițiilor atmosferice normale ;
- ❖ pierderi sau stricăciuni datorate avariilor, defecțiunilor, penelor sau deranjamentelor electrice sau mecanice, înghețării lichidului de răcire sau a altui fluid, ungerii defectuoase sau lipsei lichidului de ungere sau de răcire, dar, dacă astfel de defecțiuni sau deranjamente provoacă un accident care cauzează pagube externe, pagubele indirecte vor fi despăgubite ;
- ❖ pagube produse autovehiculelor autorizate să circule pe drumurile publice, navelor sau aeronavelor ;
- ❖ pagube produse prin distrugerea sau avarierea dosarelor, desenelor, documentelor contabile, chitanțelor, banilor, timbrelor, actelor, evidentei debitorilor, notelor, garanțiilor, cecurilor ;
- ❖ pagube cauzate de dispariția unor bunuri, dacă aceasta a fost constatată numai cu prilejul inventarierii periodice.

Privind **răspunderea legală fata de terți**, asigurătorul îl va despăgubi pe asigurat, până la limitele valorice stabilite în contract, pentru prejudiciile de care asiguratul răspunde în baza legii față de terțe persoane și pentru care este obligat să plătească sume cu titlu de dezdăunare, ca urmare a :

- ❖ vătămării corporale accidentale sau îmbolnăvirii (urmata sau nu de deces) ;
- ❖ pierderii sau avarierii accidentale a bunurilor acestora întâmplare în perioada de valabilitate a contractului, în legătură directă cu construcția-montajul asigurat pe șantier sau în imediata vecinătate ;
- ❖ cheltuielile de judecată pe care asiguratul trebuie să le plătească reclamantului ;
- ❖ cheltuielile efectuate cu consimțământul scris al asigurătorului ca urmare a unui prejudiciu care urmează să fie despăgubit în baza acestei polițe de asigurare și cu condiția ca răspunderea să asumată prin această secțiune să nu depășească limitele prevăzute.

Și la această categorie există anumite excluderi speciale pentru care asigurătorul nu va acorda despăgubiri. Printre acestea pot fi menționate :

- ❖ franșiza prevăzută, suportată de asigurat pentru fiecare eveniment ;
- ❖ cheltuielile efectuate pentru refacerea, repararea sau înlocuirea a ceea ce este asigurat sau asigurabil ;
- ❖ daunele produse bunurilor, terenului, clădirilor de vibrații, mutări sau slăbiri ale sprijinelor (suporturilor), vătămări ori daune produse persoanelor sau bunurilor provocate de, ori rezultate din vibrații, precum și cele provocate cablurilor, conductelor subterane sau altor asemenea facilități ;
- ❖ răspunderea ca rezultat al vătămărilor corporale sau îmbolnăvirilor persoanelor care lucrează pentru constructor, beneficiar sau oricare firmă care are legătură cu construcția – montajul asigurat, parțial sau total – sau membrii ai familiilor lor;

❖ răspunderea ca rezultat al pagubelor produse unor bunuri aparținând sau aflate în grija, custodia sau controlul constructorului, beneficiarului sau altei firme care are legătură cu construcția-montajul asigurat – total sau parțial – sau unei persoane care lucrează pentru cei menționați mai sus;

❖ răspunderea ca rezultat al pagubelor care rezultă din accidente ale autovehiculelor autorizate să circule pe drumurile publice, navelor, aeronavelor;

❖ răspunderea ca rezultat al pretențiilor de despăgubire formulate pentru pagube de care răspunde asiguratul în baza unei înțelegeri încheiate care are ca efect stabilirea în sarcina lui a unor răspunderi.

În mod deosebit, pentru asigurarea de răspundere față de terți există anumite condiții speciale, legate de asigurat, care nu își va asuma nici o obligație, nu va face nici o promisiune sau plată, nu va acorda nici o despăgubire, direct sau prin reprezentanții săi, fără acordul asiguratorului.

Pe tot timpul efectuării lucrărilor de construcții, riscul de producere a unor evenimente asigurate este destul de mare, datorită manipulării materialelor cu volum și greutate mare care pot produce pagube prin căderea lor, la cele de volum și greutate mai mică apare riscul furtului. Pentru aceasta, aceste materiale se aprovizionează în cantități mici, suficiente pentru derularea proceselor tehnologice, și se depozitează în locuri astfel încât să nu își piardă din proprietăți și să fie păzite. De aceea constructorul de multe ori vine el către asigurator pentru a se asigura împotriva acestor riscuri. Personalul muncitor trebuie să respecte și să aplice întocmai normele de securitate și sănătate în muncă pentru a evita eventualele accidente de muncă. Angajații se pot asigura singuri împotriva accidentelor care le pot avea.

D. Asigurarea bunurilor și a valorilor împotriva furtului prin efracție sau prin acte de tâlhărie.

Asigurarea bunurilor împotriva furtului poate fi încheiată atât cu persoane fizice, cât și cu persoane juridice. Astfel de contracte de asigurare se încheie pentru protejarea împotriva sustragerii prin furt sau tâlhărie a bunurilor din locuințe și birouri (riscuri civile), cât și a celor din unități de producție și comercializare (riscuri comerciale și industriale). Unele societăți acoperă prin asigurare atât riscurile civile cât și cele comerciale sau industriale, în timp ce altele acceptă asigurări fie pentru acoperirea riscurilor civile, fie pentru acoperirea riscurilor comerciale sau industriale.

În ceea ce privește furtul și tâlhăria, unele societăți de asigurare le tratează ca riscuri de sine stătătoare, în timp ce alte societăți le consideră evenimente asigurate, pe care asigurații le acceptă în mod complementar sau le refuză.

În continuare vor fi prezentate diferite tipuri ale acestei asigurări, menite să protejeze asigurații împotriva celor două genuri de riscuri :

- a) Asigurarea de furt sau tâlhărie pentru locuințe și birouri.
- b) Asigurarea de furt sau tâlhărie pentru riscuri comerciale sau industriale.
- c) Asigurarea de furt sau tâlhărie limitată la anumite bunuri și valori.

a) Asigurarea de furt sau tâlhărie pentru locuințe și birouri.

În această asigurare sunt cuprinse bunuri ca :

- aparatură electrică, electronică, electrocasnică, audio vizuală;
- mobilier, tablouri, obiecte de artă, colecții, ustensile, etc.;
- alte bunuri de uz casnic și personal, decorațiuni interioare, mijloace de închidere, tapiserii etc;
- obiecte de îmbrăcăminte, blănuri, obiecte prețioase, cărți etc.

Suma asigurată se stabilește în funcție de o serie de criterii ca : structura, valoarea de înlocuire, starea de folosință a bunului .

Ca urmare a încheierii unei astfel de polițe, asiguratul poate fi despăgubit pentru pagube materiale cauzate de pierderea sau deteriorarea bunurilor, asigurate ca urmare a :

- furtului comis ca urmare a pătrunderii în locuință,
- tâlhăriei în locuință,
- actelor de vandalism și daunelor produse cu ocazia furtului sau tâlhăriei.

b) Asigurarea de furt și tâlhărie pentru riscuri comerciale și industriale.

În această asigurare sunt cuprinse bunuri ale unităților economice, cum ar fi:

➤ marfuri (produse finite, semifabricate, ambalaje, materii prime, ingrediente, produse în curs de fabricație, materiale de consum).

➤ utilaje, echipamente, mașini, vehicule, mașini de birou etc.

➤ metale și pietre prețioase, metale rare de uz industrial etc.

➤ documente, registre, formulare, sisteme electronice de elaborare a datelor, medii de stocare a datelor.

Asigurătorul îl va despăgubi pe asigurat pentru daunele cauzate prin :

➤ furt comis prin spargerea mijloacelor de protecție, utilizarea de chei false, utilizarea de chei adevărate pierdute sau sustrase asiguratului;

➤ tâlhărie produsă în localurile de desfășurare a activității;

➤ acte de vandalism și daune produse cu ocazia furtului, tâlhăriei sau tentativei de comitere a acestora.

c) Asigurarea de furt sau tâlhărie limitată la anumite bunuri și valori.

O asemenea asigurare se încheie cu persoane juridice și poate avea două forme:

a) asigurarea bunurilor sau valorilor aflate în localul asiguratului;

b) asigurarea valorilor pentru furt prin acte de tâlhărie asupra curierilor.

a) Asigurarea bunurilor sau valorilor aflate în localul asiguratului. Prin această asigurare se acoperă pagubele produse prin :

➤ furt prin efracție al bunurilor sau valorilor înscrise în contractul de asigurare, aflate în localul prevăzut în contract, cu condiția să fie îndeplinite anumite măsuri de siguranță și pază;

➤ spargere sau deteriorare- cu prilejul furtului sau a tentativei de furt prin efracție – a pereților, acoperișului, tavanelor, ușilor, ferestrelor și dușumelelor la clădiri sau alte construcții aparținând asiguratului, precum și a mobilierului și a sistemului de alarmă;

➤ furt prin efracție al bunurilor sau valorilor înscrise în contractul de asigurare, aflate în localul prevăzut în contract, dacă acestea s-au săvârșit în localul menționat în contractul de asigurare, prin violență sau amenințări, în condițiile prevăzute de codul penal, asupra uneia sau mai multor persoane din conducerea sau din serviciul asiguratului.

➤ furt prin efracție a bunurilor sau valorilor în scrise în contractul de asigurare, aflate în localul prevăzut în contract, întrebuițarea cheilor originale, dar numai dacă acestea au fost obținute prin acte de tâlhărie comise în condițiile de mai sus, în localul prevăzut în contractul de asigurare.

b) Asigurarea valorilor pentru furt prin acte de tâlhărie asupra curierilor. Aceasta se poate încheia fie cu indicarea fiecărui curier și a sumelor la care se face asigurarea pentru fiecare curier, fie cu indicarea numai a numărului curierilor și a unei sume globale la care se face asigurarea. Primele de asigurare sunt diferențiate în funcție de locul unde se săvârșește furtul și de felul bunurilor sau valorilor. Asigurătorul acordă despăgubiri pentru pagubele produse prin furtul săvârșit prin acte de violență sau amenințări, în condițiile prevăzute
asigurarea complexă a gospodăriilor persoanelor fizice

E. Asigurarea complexă a gospodăriilor persoanelor fizice.

În practica asigurărilor din țara noastră există o asigurare complexă a gospodăriilor persoanelor fizice. Aceasta se numește complexă deoarece include trei tipuri de asigurare, și anume :

a) de bunuri;

b) de persoane;

c) de răspundere civilă

a) Asigurarea de bunuri.

Această asigurare se referă la următoarele categorii de bunuri aparținând persoanelor fizice :

- ☆ mobilier și obiecte casnice;
- ☆ îmbrăcăminte, încălțăminte, saltele, perne, lenjerie etc.;
- ☆ produse agricole, viticole, pomicole, animaliere și alimente;
- ☆ unelte agricole, viticole, pomicole, apicole și pentru deservire animală, stupi de albine, mijloace de transport și tracțiune animală, motociclete și biciclete, harnașamente, combustibili, materiale de construcții pentru uzul gospodăresc, produse din lemn etc.;
- ☆ furaje.

Este vorba atât de bunurile asiguratului cât și cele aparținând oricărei persoane fizice care, în mod statornic, locuiește și gospodărește împreună cu asiguratul, sunt protejate prin această asigurare bunurile aflate la domiciliul asiguratului, cele aflate la locul unde asiguratul deține cu titlu de proprietate personală clădiri sau alte construcții, în cadrul unor gospodării anexe, la locul de muncă, în timpul transportului către aceste locuri sau în alte locuri.

Nu sunt cuprinse în această asigurare, următoarele categorii de bunuri :

- ☆ mașinile, instalațiile, uneltele, aparatele, instrumentele și alte bunuri din ateliere, motoarele și electromotoarele destinate producției, cazanele de țuică, mărfurile, materialele și alte bunuri din prăvălii, frizerii etc. ;

- ☆ produse agricole, viticole, pomicole, animaliere obținut de asigurat în gospodăria sa și care urmează a fi valorificate, inclusiv prin unități specializate pe baza contractului încheiat cu acestea;

- ☆ banii, hârtiile de valoare, actele, documentele, manuscrisele, bijuteriile, pietrele scumpe, obiectele de platină, aur sau argint, mărcile poștale și timbrele, plantele decorative, fotografiile, etc.;

- ☆ autovehiculele (cu excepția motocicletelor) și ambarcațiunile de orice fel;

- ☆ bunurile care nu mai pot fi folosite potrivit cu destinația lor din cauza degradării.

Se acordă despăgubiri pentru următoarele evenimente care s-au produs prin :

- ☆ riscurile generale;

- ☆ carbonizare ori topire a bunurilor, de avarii accidentale la instalațiile de gaze, apă, canal sau încălzire centrală, de dărâmare, demontare sau mutare în alt loc al clădirii sau a altor construcții, în care se aflau bunurile asigurate, pentru a se opri întinderea unui incendiu sau la o amenințare bruscă de inundație, de prăbușire sau alunecare de teren, de distrugere sau avariere de către un risc asigurat al clădirilor sau altor construcții, în care se aflau bunurile respective, de pierdere sau dispariție a bunurilor provocate de riscurile asigurate.

- ☆ de furt prin efracție, etc.

Se mai acordă despăgubiri și pentru pagubele produse bunurilor asigurate de avarieiri sau distrugerii prilejuite de măsurile de salvare luate în timpul producerii evenimentului asigurat, precum și pentru cheltuielile făcute pentru limitarea pagubelor.

Nu se acordă despăgubiri pentru pagubele produse de riscurile necuprinse în asigurare, de exploziile organizate în scop lucrativ, de inundațiile care au loc în timpul formării unor lacuri de acumulare sau al schimbării artificiale a cursului de ape, de comitere a furtului prin efracție, dacă la aceasta au luat parte persoane care locuiesc în același apartament cu asiguratul sau aflate în serviciul acestuia, de operațiuni militare în timp de război, etc.

În asigurarea complexă a gospodăriilor persoanelor fizice, pe lângă bunurile arătate mai sus, mai sunt cuprinse, fără nici un adaos de primă, și asigurarea pentru cazurile de invaliditate permanentă și de deces produse la domiciliul asiguratului, precum și asigurarea de răspundere civilă pentru pagube produse la domiciliul asiguratului.

b) Asigurarea de invaliditate permanentă și de deces.

În asigurarea pentru cazurile de invaliditate permanentă și de deces sunt cuprinși asiguratul și soția (soțul) acestuia, precum și părinții și copiii acestora, dacă în mod statornic, locuiesc și gospodăresc împreună cu asiguratul.

Sumele asigurate se plătesc în cazurile în care invaliditatea permanentă, respectiv decesul, s-au produs de evenimente subite, fără voința asiguratului, la domiciliul acestuia. Este vorba de evenimentele prevăzute în condițiile generale ale asigurării facultative de persoane.

Suma asigurată în baza asigurării complexe a gospodăriilor persoanelor fizice se plătește independent de alte sume asigurate ce se plătesc pe baza asigurărilor pentru cazurile de accidente, precum și de drepturile de pensie și ajutoare acordate pe linia asigurărilor sociale.

Răspunderea asigurătorului la asigurarea pentru cazurile de invaliditate permanentă și de deces, începe și încetează la aceleași termene cu cele prevăzute în contractul cu privire la asigurarea complexă a gospodăriilor persoanelor fizice.

La această asigurare se aplică toate prevederile din „Condițiile generale de asigurare facultativă de persoane”.

c) Asigurarea de răspundere civilă.

La asigurarea de răspundere civilă pentru pagube produse la domiciliul asiguratului se acordă despăgubiri pentru sumele pe care asiguratul și soția (soțul) acestuia sau persoane care se află în întreținerea asigurătorului, sunt obligați să le plătească cu titlu de despăgubiri și cheltuieli de judecată pentru prejudicii de care răspund în baza legii:

☆ proprietarului imobilului în care se află bunurile asigurate, pentru pagubele datorate în calitate de locatar produse de incendiu sau explozie;

☆ terților, pentru accidentarea persoanelor și avarierea bunurilor, la domiciliul asiguratului. Este de precizat că pagubele și accidentele produse cu autovehiculele cad sub incidența asigurării de răspundere civilă auto;

☆ locatarului imobilului învecinat, situat la același nivel, la un nivel inferior sau superior, pentru pagubele la bunurile asigurabile ori la pereți, planșeele, tavanele, pardoselile, instalațiile electrice, ușile și ferestrele apartamentului, cauzate de o inundație produsă în apartamentul în care se află bunurile asigurate, inclusiv ca urmare a infiltrării apei provenite din inundația respectivă.

Asigurătorul acordă de despăgubiri și pentru cheltuielile făcute în procesul civil de asigurat și de soția (soțul) acestuia ori de persoane aflate în întreținerea acestuia, dacă au fost obligați la desdăunări.

Nu se acordă despăgubiri pentru sumele menționate la literele a), b) și c) de mai sus, în cazul în care paguba a fost produsă cu intenție de asigurat, soția (soțul) asiguratului ori de persoane fizice majore aflate în întreținerea asiguratului sau de presupușii acestuia. La fel se procedează și cu amenzile și cheltuielile penale la care a fost condamnat asiguratul (soția asiguratului) ori alte persoane aflate în întreținerea acestuia, adică nu se acoperă de asigurător.